

עונג שבת (מס' 9)

כל מקדש שביעי כראוי לו

כל שומר שבת כדת מחללו, שכרו הרבה מאוד על פי פעלו (זמירות שבת)

וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' (ויקהל לה, ב)

שני סוגי שומרי שבת. יש בני אדם המקדשים את השבת בקדושה יתירה, ועוסקים כל השבת, מעת לעת, בתורה וקדושה, עליהם אומר "כראוי לו" ליום השבת, שהרי לשם כך נבראה השבת. אך לעומת זאת יש בני אדם אשר הם "שומר שבת כדת מחללו", שאינם מחללים את השבת במלאכות אסורות, אבל אינם מקדשים אותה בקדושה יתירה, אלא מתענגים באכילה ושתייה ושינה. אמנם על שניהם, על אלה כמו על אלה, הוא אומר "שכרו הרבה מאוד", אבל כל אחד "על פי פעלו"

החפץ חיים

יש שפירשו באופן אחר: שנינו (שבת סט.): היה מהלך בדרך או במדבר ואינו יודע אימתי שבת משמר יום אחד לששה, מונה ששה ומשמר יום אחד. זהו "כל מקדש שביעי", שהוא מקדש את יום השביעי שלו, על פי מנין הימים. אמנם יתכן שחשבונו לא מדויק, אך מ"מ זהו "כראוי לו", כיון שאינו יודע אימתי שבת. לעומת זאת, מי שמצוי במקום ישוב ויודע אימתי שבת ומשמרה, הריהו "שומר שבת כדת מחללו", כי הוא אמנם שומר את השבת בודאי, כפי מנהג העולם בכל מקומות מושבותיהם. אמנם מצבם של שניהם שונה, לא כן שכרם על השתדלותם לקיים השבת כראוי. כל אחד ואחד "שכרו הרבה מאוד על פי פעלו". והטעם כי "איש על מחנהו ואיש על דגלו", כל אחד ואחד נידון לפי מצבו ולפי הנסיבות המיוחדות שלו. גם זה אשר היה מהלך במדבר וחשבונו היה מוטעה, יקבל את שכרו על השתדלותו לקיום השבת כראוי לו.

טללי אורות בשם "מהרש"ם מברעזאן"

נתינת השבת קודם נתינת התורה!

וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה' (ויקהל לה, ב)

כתב בספר "שבלי הלקט": יש לפרשו על פי האמור באגדה דר' אלעזר (מובא במדרש תהלים מזמור צב): משל למה הדבר דומה, לאחד שהיה לו בן וכלי חמדה לא רצה להנחילו אלא לבנו. כך יום שבת מנוחה וקדושה, ולא רצה להנחילו אלא לישראל. תדע לך שכן הוא, כשיצאו ישראל ממצרים, עד שלא ניתן להם את התורה, נתן להם

את השבת. ביאר החיד"א את דבריו: אמרו רבותינו כי קודם נתינת התורה לישראל החזירה הקב"ה על כל אומות העולם, שלא רצו לקבלה, ומדוע עשה כן? מובא בזהר הקדוש, כי בל יעלה על הדעת שבאמת ביקש השם יתברך לתת את התורה לאומות העולם, אלא היה זה כדי שלא יוכלו האומות לקטרג על ישראל ולומר כי אילו היו מציעים להם את התורה היו אף הם מקבלים אותה. וראיה לכך שכל מה שהציע השי"ת לאומות לקבל את התורה היה רק למנוע קטרוג מעם ישראל, שהרי כבר במרה, עוד קודם שהגיעו להר סיני, נצטוו ישראל על השבת ומצוות נוספות, ואילו היה רצונו של השי"ת לתת תורה לאומות העולם, מדוע לא המתין עם מתן השבת לישראל עד שישאל את אומות העולם, אם רצונם לקבל את התורה? מכאן מוכח שלא עלה על הדעת שאומות העולם יקבלו את התורה. זהו שאומרים בתפילתנו: "ולא נתתו ה' אלוֹקינו לגויי הארצות", שלא ניתנה השבת לאומות העולם קודם מתן תורה, כמו שעשה לישראל.

"ולא הנחתו מלכנו לעובדי פסילים", כאשר הציע להם את התורה, לא הזכיר להם את מצוות השבת, כי רצונו היה שרק ישראל ינחלו את התורה, ואדרבה, גוי ששבת חייב מיתה. לכן "וגם במנוחתו לא ישכנו ערלים"

רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

בשבת אין בקשות רק יצירת הקשר

ישנן הלכות המיוחדות לשבת, כגון האיסור להתפלל על החולה בשבת, לומר "רפאנו ה' ונרפא", אלא אם כן המצב מאוד חמור שאז אומרים תהלים בשבת, ואמר חז"ל (שבת יב.): "שבת היא מלועזק ורפואה קרובה לבוא.... יכולה היא שתרחם", שבת יכולה להושיע. מדוע באמת אין להתפלל על צרכים גשמיים בשבת? מסופר על 'משולח' שבדור הקודם, שהיה מאוד מוצלח. כשרצה להיכנס לגביר מסויים, לפני כן היה מתענין על כל המשפחה, על הוריו, אחיו וכו'. וכשנכנס אל הגביר, קודם כל היה מתיישב אותו ומשוחח עמו על העיירה שלו, על סבו, דודו וכו'. אחר כך היה שואל אותו הגביר: רצית משהו? לא, לא היה עונה, אבוא לבקר פעם אחרת, בסופו של דבר היה מקבל במקום שמונה עשרה דולר, אלף שמונה מאות דולר. זוהי דרך טובה לגיוס כספים מעשירים. זהו בעצם הנהגתנו בשבת קודש, אנחנו מדברים עם הקב"ה, ולא מבקשים ממנו שום דבר, לא על החולה, ולא על הפרנסה. אנו כביכול רק רוצים להיות חברים, ליצור קשר. מוציאים חומש, ספר תהלים. ואחרי שבת כביכול אומרים להקב"ה, נכון שאנחנו

(זכריה יד, ט) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, ובאמירתו מקיימים מצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וכשאומר או שומע קדיש צריך לכוון לקיים מצות עשה זו.

פתגם: אתה יכול להבין את החיים רק במבט לאחור, אך עליך לחיות אותם כשאתה מסתכל קדימה.

ספר "שמחה"

חקירה: בטלה דעתו אצל כל אדם

דעתו אינה בלב שלם, או שדעתו לא מועילה נגד דעת כל העולם (ברכת אברהם סוכה ד. ביטול כרים א)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: הכנסת אורחים: רבי אלימלך מליז'נסק ואחיו רבי זושא מאניפולי תלמידיו של המגיד ממזריטש "ערכו גלות" במשך כמה שנים, ונדדו מעיירה לעיירה כדי להפיץ את תורת החסידות. לא היה להם בגדים ראויים ומזון לאכול והם היו נראים כמו שני קבצנים. בנדודיהם הם היו מגיעים מדי פעם לעיירה לודמיר. גביר העיירה שהיה עשיר מופלג סירב להכניסם לביתו בטענה שאין זה לכבודו לארח שני קבצנים. לעומתו יהודי אחר בעיירה שהיה עני מרוד אך בעל לב זהב ונשמה טהורה, איכסן את שני האחים הצדיקים ברצון. לימים יצא שמם בעולם ורבי אלימלך ורבי זושא נודעו כצדיקים גדולים ורבים באו אליהם כדי לקבל ברכה הדרכה ועצה. החסידים שלהם קנו להם עגלה מהודרת רתומה לסוסים אבירים, והם המשיכו לנוע מעיר לעיר להפיץ את תורת החסידות. יום אחד הם הגיעו שוב לעיירה לודמיר. כאשר שמע גביר העיירה על בואם של שני הצדיקים הגדולים למקומו, הוא יצא לקראתם והזמיןם לביתו. ענו לו רבי אלימלך ורבי זושא: בבקשה אתה יכול לקחת את העגלה והסוסים. אנו הולכים אל אותו יהודי שאירח אותנו בביתו עד היום. העשיר התפלא על תשובתם והם הסבירו לו: הרי אנחנו לא השתננו נשארנו אותו אלימלך ואותו זושא כמו שהיינו בביקורים הקודמים שלנו בעיירה. אם כן מה נשתנה עכשיו שאתה מבקש להזמין אותנו לביתך? אין זאת אלא מפני שיש לנו כעת עגלה וסוסים. אם כן קח את העגלה והסוסים וארח אותם בביתך.

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה של ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, דינה בת מרים, דניאל בן רחל, רפאל יהודה בן מלכה, שמעון בן נונא, בנימין יעקב בן זוהרית רות. ולהצלחה רבה לבני צוריאל בן מלכה

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr

ניתן למצוא את העלון: www.kollel-aixlesbains.fr

ידידים? ובכן, תרפא בבקשה חולה פלוני. כך ניתנת בידינו האפשרות לבקש הכל במשך ימות השבוע, כי ה' כביכול נשאר קשור אתנו. אם מבקשים בשבת, מקלקלים הכל. היום צריך לעזוב את הכל, זהו יום שמח. לובשים בגדים יפים כדי להראות את השמחה. זה הרבה יותר קל ממה שאנו חושבים. רק לזכור שהיום שבת, והקב"ה כבר ידאג להשפיע עלינו מאוצרו הטוב את כל הברכות. והברכה הגדולה ביותר הוא קנין השייכות האמיתית עם השי"ת על ידי עבודתנו הרוחנית ביום השביעי.

נפש שמשון "שבת קודש" מאת הרב פינקוס זצ"ל

"המלאך רך יותר מהענן" שלום עליכם "מלאכי עליון"

האדמו"ר מגור בעל "אמרי אמת" זצ"ל אמר על הפסוק בפרשת ויצא "וַיִּתְּנֵם לְהַגִּיד בְּאָזְנוֹתָם וְלֵאמֹר הַיּוֹם יֵצֵא מִצֵּיטְרָא" (ויצא כח, יב), לכאורה איך הסולם לא נופל? על מה הוא נשען? על העננים? הרי הוא יותר קשה מהעננים! אלא צריך לומר, שהסולם היה רך יותר מהעננים. אם כך המשיך ושאל, איך המלאכים הצליחו לעלות עליו, כיצד לא נפלו? בהכרח צריכים אנו לומר סיים האדמו"ר, שהמלאכים היו רכים עוד יותר מאשר הסולם, שהוא יותר רך מהעננים, ללמדנו, שבכל שהאדם רך, כך הוא יותר מלאך.

ומתוך האור "שבת קודש"

מלאכי עליון מלוים את הנשמה היתרה

צאתכם לשלום מלאכי השלום מלאכי עליון

יש להבין שואל ה"שם משמאל" (פרשת כי תבוא, הובא בספר "אומר בשבחין"), מדוע אומרים למלאכים: "צאתכם לשלום", וכי מה איכפת לנו אם ישארו בעת הקידוש? באר על פי המובא ב"תיקוני זוהר", כי הנשמה היתרה שבאה בשבת, מלוים אותה מלאכים מעולם העליון, ושני המלאכים המלוים את האדם מבית הכנסת לביתו, מקבלים את הנשמה היתרה מן המלאכים הנ"ל ומביאים אותה אל האדם. לפי זה באמירתו: "צאתכם לשלום מלאכי השלום", הננו מתכוונים לאותם מלאכי עליון שליוו את הנשמה היתרה ומסרו אותה למלאכים שלמטה המלוים את האדם. ומתוך האור "שבת קודש"

הלכה: גודל מעלת הקדיש

כתב השו"ע (או"ח סי' נו ס"א) יש לכוין בעניית הקדיש ובפסקי תשובות (חלק ב' סק"א), כתב: הנה קדיש הוא שבח גדול ונורא שתקנו אנשי כנסת הגדולה והנבאים אחרי חורבן בית ראשון, והיא תפילה על חילול שמו יתברך וחורבן בית המקדש וארץ ישראל ופיזור ישראל בארבע כנפות הארץ, ונתייסד על פי דברי הנביא (יחזקאל לח, כג) "והתגדלתי והתקדשתי לעיני הגויים" האמור במלחמת גוג ומגוג שאז יתגדל שמו יתברך כנאמר